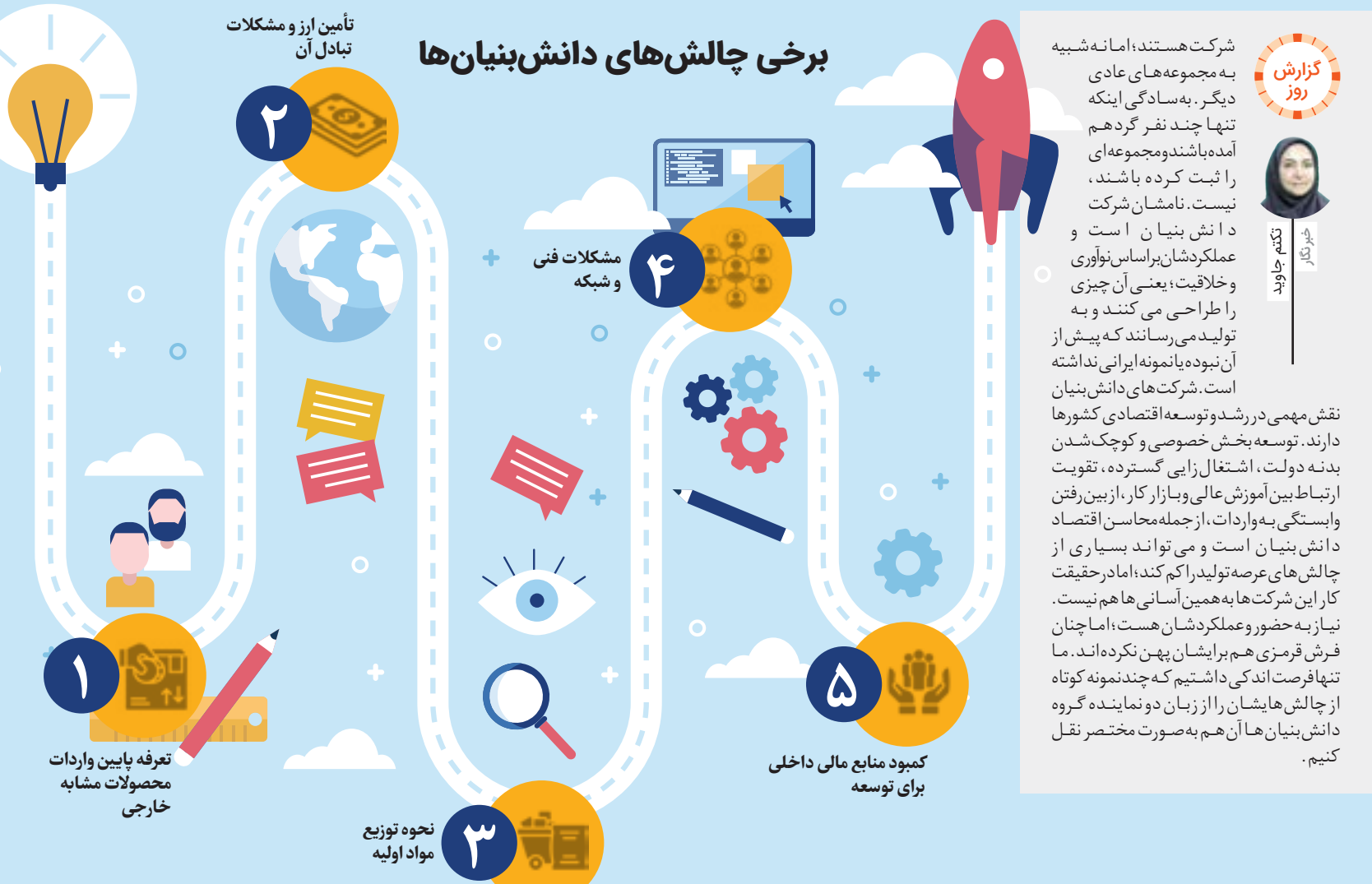

مسیر پر از سنگلاخ دانش بنیان ها

درباره چالش های شرکت های دانش بنیان که مسیر رشد و توسعه آن ها را سخت کرده است

گزارش روز

روز

شرکت هستند؛ اما نه شبیه به مجموعه های عادی دیگر. به سادگی اینکه تنها چند نفر گرد هم آمده باشند و مجموعه ای را ثبت کرده باشند، نیست. نامشان شرکت دانش بنیان است و عملکردشان براساس نوآوری و خلاقیت؛ یعنی آن چیزی را طراحی می کنند و به تولید می رسانند که پیش از آن نبوده یا نمونه ایرانی نداشته است. شرکت های دانش بنیان نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی کشورها دارند. توسعه بخش خصوصی و کوچک شدن بدنه دولت، اشتغال زایی گسترده، تقویت ارتباط بین آموزش عالی و بازار کار، از بین رفتن وابستگی به واردات، از جمله محاسن اقتصاد دانش بنیان است و می تواند بسیاری از چالش های عرصه تولید را کم کند؛ اما در حقیقت کار این شرکت ها به همین آسانی هم نیست. نیاز به حضور و عملکردشان هست؛ اما چنان فرش قرمزی هم برایشان پهن نکرده اند. ما تنها فرصت اندکی داشتیم که چند نمونه کوتاه از چالش هایشان را از زبان دو نماینده گروه دانش بنیان ها آن هم به صورت مختصر نقل کنیم.

میل مدیران به واردات!

مهدی میرزایی مدیرعامل شرکت دانش بنیان پارسا صنعت توس

کمتر از یک سال است. شرکتی که بیست سال است کار تخصصی می کند، حتما قیمت هایش قابل رقابت بوده و شناخته شده است. سیاست مدیران، متقاض است. مدیران ما هنوز به واردات علاقه دارند. هم پشت پرده هایش جذاب است، هم تحویل در خارج از کشور. تحویل محصول داخلی، برخی جذابیت ها را ندارند. از نظر کیفیت، هیچ کس درباره تولیدات ما تردید ندارد؛ اما همیشه به تولیدکننده های داخلی به چشم ایران خودرو و سایپا نگاه می کنند، ولی وقتی با ما قرارداد می بندند، اطمینان پیدا می کنند. در حقیقت بسیاری از روی اجبار می روند سراغ محصول داخلی. در همه دنیا هفت هشت شرکت تولیدکننده محصولاتی شبیه ما هستند؛ البته منهای آسیای شرقی.

بارها در همایش ها و کنفرانس ها گفتیم تنها راه، اعتماد است؛ نه اینکه اصلا اعتمادی نباشد. اما ۸۰ به ۲۰ است؛ یعنی ما همه در در سه راه هنوز ۸۰ درصد به خارجی ها و واردات وابسته هستند و اعتماد دارند. ما را باید در وضعیت کنونی سنجید. ما در کشوری تولید می کنیم که وسط تحریم است. سیاست های ما برای زمان امنیت است و در عمل همه کارهایمان را به سختی انجام می دهیم. مواد اولیه را به سختی تأمین می کنیم و تأمین نیروی متخصص هم کار سختی است. در حال حاضر حدود هفتاد نفر نیرو داریم؛ اما حقوقی که ما می پردازیم و افزایش آن هم برایمان ممکن نیست، برایشان به صرفه نیست، زیرا به جای اینکه قیمت سود تمام شده ۲۵ تا ۳۰ درصد باشد، کمتر از ۱۰ درصد است. آن وقت بعد از آن همه آموزش نیروی متخصص، در شهرها حضور داریم و کسی در این حوزه نیست که شرکت ما را تشناسد؛ اما سیاست مجتمع ها با هم تفاوت دارد و بیشتر مواقع هم با جابه جایی مدیرعامل، تغییر می کند. عمر مدیران برخی مجتمع های پتروشیمی

چالش تسهیلات بانکی و بدهی های دولتی

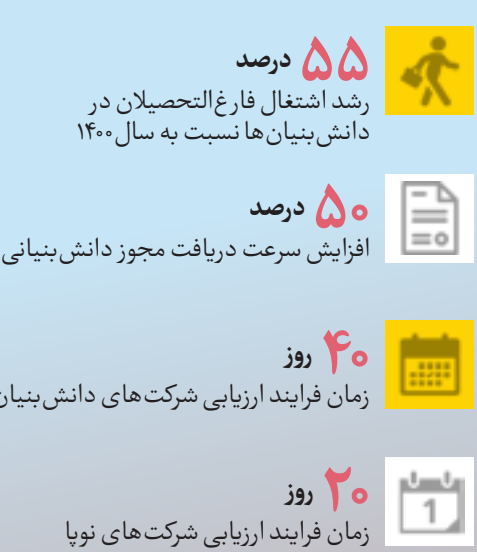

علی اکبر هاشمی مدیرعامل شرکت دانش بنیان پیشگام انرژی خاور

هر چند که از سال ۱۳۸۸ فعالیت خود را در زمینه تولید شیرهای قطع اضطراری و پمپ های صنعتی آغاز کردیم، هیچ وقت فرصت کار با مجموعه های خارج از ایران را به دلیل مواردی همچون تحریم، گردش حساب و انتقال هزینه ها نداشتیم که در این صورت دست ما برای تولید بازتر بود؛ یعنی چالش هایی دارد که کار را برای ما سخت می کند. به علاوه اینکه بازار داخلی هم بد نیست. به دلیل همان تحریم ها، مجموعه های دولتی به شرکت های داخلی برگشتند؛ ولی مشکل ما گردش مالی همراه با تأخیر و طولانی است. مشکل ما در سیستم های فروش دولتی این است که در واقع خیلی از قرارداد های ما یا پیش پرداخت ندارد یا مبلغ آن را به شدت کاهش داده اند؛ این یعنی تسویه حساب های ما طولانی شده اند. در قراردادی که می بندیم، به جای ۲۵، گاهی ۱۰ درصد سود است یا اگر ۲۵ درصد هم باشد، تا محصول بعد از شش ماه تا یک سال آماده شود و هزینه برگردد، با این بازار و تورم آنچه تحویل می گیریم، خیلی ناچیز است. مواردی داشتیم که کالا را تحویل دادیم، هفت هشت ماه بعد هزینه پرداخت شده است. راه حل دیگری نداریم. ما با قراردادی که در مناقصه بسته شده، کاری نمی توانیم بکنیم و تنها راه حل ما این است که قرارداد نبندیم و چون تنها مشتریان ما همین مجتمع های دولتی هستند، چنین امکانی هم وجود ندارد.

روی وام و تسهیلات بانکی هم نمی شود حساب کرد. پارسال تصمیم گرفتیم برای یک پروژه وام بگیریم؛ اما آن قدر طولانی شد که ما هزینه آن را به هر سختی بود، فراهم کردیم و تحویل دادیم؛ ولی وام پرداخت شده نود و بعد از مرگ سهراب بود. وام را از طریق سرمایه در گردش بانکی دانش بنیان ها اقدام کردیم که به اصطلاح یک وام فوری بدون هیچ طرحی بود، باید یک ساله و با بالاترین سود پرداخت می کردیم؛ اما تارفت تهران و برگشت

آمارنامه کشور

آمارنامه خراسان رضوی

یادداشت

ضرورت حمایت از دانش بنیان ها

دکتر مهدی بارادرن خراسانی

شرکت ها و مجموعه های دانش بنیان و تمام سازمان هایی که بر پایه علم و فناوری تشکیل می شوند، نقش بسیار مهمی در توسعه و تعالی کشورها دارند. امروز که در عصر «دانش ودانایی» به سر می بریم، اگر نباشد خلاقیت، همت، ایده پردازی و بروز و ظهور اندیشه ها و فناوری های جدید در چارچوب فعالیت های ملی، دیگر نمی توانیم امور جامعه خود را با تحولات جهانی همراه کنیم. پس در دوران حاضر قبل از ورود به هرگونه اقدامی از جنس اقتصاد و توسعه، باید با فرایند «یادگیری و یاددهی با محور فناوری و دانش» همگام شویم و سهم ویژه ای برای سامانه های دانش بنیان به منظور پیشرفت کشور کنار بگذاریم. وقتی قرار است هوش مصنوعی، بلتفرم های ابری، نرم افزارهای ترکیبی، شبکه های امنیت سایبری، هوش

تصمیم گیری، فناوری های فراتوماسیون، سلول های بنیادی، نانوفناوری و سایر مفاهیمی از این دست آینده جهان را رقم بزنند، دیگر کشورها برای زنده ماندن، پیشرفت و استمرار حیات خود نمی توانند دست روی دست بگذارند و صرفا بیننده باشند. باید تلاش کرد، خلق کرد و در این مسیر به توسعه زیرساخت ها و حمایت از اندیشه ها پرداخت. وقتی سخن «حمایت از دانش بنیان ها» به میان می آید، قبل از هر چیزی منظور یک «باور و اعتقاد عمیق» به نقش آفرینی دانش و خلاقیت جوانانی است که می توانند آینده کشور را به صورت شایسته ای رقم بزنند. اگر این باور در میان تصمیم سازان و تصمیم گیران راهبردی کشور وجود نداشته باشد، هر اقدام و عملی در این راستا، شعاری، کم ارزش و با تأثیرات محدود پیش می رود. این باور و اعتقاد نمی تواند «نمایشی و فرسایشی» باشد، بلکه آنجا خودش را نشان می دهد که در «تخصیص بودجه، تسهیل قوانین، وقت سپاری، اعطای تسهیلات و بهره گیری از دانش بنیان ها در فرایندهای اجرایی و مشارکت در تصمیم گیری ها» نقش ویژه ای برای آن ها قائل شویم. در دو دهه جاری شاهد ایجاد گسترده شرکت های دانش بنیان و توجه دولت و مسئولان دستگاه های مختلف اجرایی به توسعه این حوزه در کشور بوده ایم. با وجود همه دستاوردها و پیامدهای ارزشمند در این زمینه، یکی از آسیب ها و آفت هایی که در راستای کمک و حمایت از مجموعه های دانش بنیان و دانش محور در کشور وجود دارد، ناتوانی دستگاه های مختلف دولتی برای تفکیک و تشخیص نقش و وظایف حمایتی خودشان در قالب رسالت ها و مأموریت های تعریف شده آن سازمان است. مثلا وقتی بحث حمایت از توسعه صادرات شرکت های دانش بنیان مطرح می شود، نهاد های مختلفی همچون سازمان توسعه تجارت، صندوق نوآوری و شکوفایی و معاونت علمی و فناوری و پارک های فناوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، درگیر این موضوع می شوند و همه این نهاد ها نیز تلاش می کنند با ارائه دستورالعمل های حمایتی مشابهی به حمایت از توسعه صادرات این شرکت ها بپردازند که این اتفاق ضمن ایجاد موازی کاری و هز منابع، اصل «وحدت مدیریت» را نیز نقض می کند. این امر نشان می دهد که ما قبل از هر چیز نیاز به یک نقشه راه فراگیر و آینده نگر داریم که بتواند بستر مناسبی برای توسعه مجموعه های دانش بنیان در کشور ایجاد کند. گاهی به نظر می آید حلقه متصل یا روند معتبر و مرتبطی بین مجموعه هایی که در این عرصه فعالیت می کنند، وجود ندارد و بعضی اقدامات به جای آنکه «فراگیر و متوازن» باشند، «جزیره ای و محدود» به نقاط خاصی است. هرچه در این باب سخن بگوییم و بنویسیم، باز هم کم است؛ چون بدون شک اراده و آینده جهان در اختیار ملت های دولت هایی است که ضمن دریافتن و پرداختن بیشتر به این موضوع، از مجموعه های دانش بنیان حمایت کرده اند و زمینه پیشرفت همه جانبه بر مبنای دانش و آگاهی را فراهم ساخته اند؛ امری که هم رفاه و آسایش مردم را به دنبال دارد، هم سبب کارآفرینی و فقرزدایی است و هم با توجه به پدیده های محیطی و جهانی، اجتناب ناپذیر و ضروری است. برای درک بیشتر اهمیت این موضوع، کافی است به یاد آوریم که رهبر معظم انقلاب، تنها راه دستیابی به پیشرفت عادلانه و حل مشکل فقر را حرکت به سمت اقتصاد دانش بنیان خواندند و بر توسعه کمی و کیفی شرکت های دانش بنیان تأکیدی ویژه کرده اند.

دیدگاه

توسعه زیست بوم نوآوری، نیازمند زیرساخت

روز شرکت های دانش بنیان فرصتی مغتنم است تا به اهمیت این بخش کلیدی در اقتصاد و پیشرفت کشور بپردازیم. شرکت های دانش بنیان، موتور محرک توسعه و نوآوری هستند که با تکیه بر علم و فناوری، مسیر دستیابی به خودکفایی و پیشرفت راهموار می کنند. این شرکت ها نه تنها نقشی برجسته در ارتقای جایگاه علمی و صنعتی کشور ایفا می کنند، بلکه بستری را برای اشتغال زایی، توسعه پایدار و خلق ارزش افزوده فراهم می آورند. در شرایطی که رقابت جهانی بر پایه دانش و فناوری استوار شده است، شرکت های دانش بنیان می توانند زمینه ساز تحولات بزرگ اقتصادی و اجتماعی باشند.

پارک علم و فناوری استان خراسان، به عنوان پایگاهی برای حمایت از شرکت های دانش بنیان، نقشی حیاتی در تقویت زیست بوم نوآوری و فناوری دارد. مادر پارک علم و فناوری با افتخار تلاش می کند با ارائه حمایت های مادی و معنوی، فراهم کردن زیرساخت های مناسب و تسهیل ارتباطات بین المللی، مسیر رشد و موفقیت این شرکت ها را تسریع کند. ایمان داریم که حمایت از شرکت های دانش بنیان سرمایه گذاری برای آینده ای بهتر است. ما همه توان خود را به کار گرفته ایم تا موانع موجود را از سر راه این شرکت ها کنار بگذاریم و با ارائه مشاوره های تخصصی، امکانات آزمایشگاهی و تسهیلات مالی، گامی مؤثر در پیشرفت این حوزه برداریم. برای توسعه بیشتر زیست بوم نوآوری نیازمند تأمین زیرساخت های لازم هستیم. در پایان، این روز را به همه مدیران، کارکنان و پژوهشگران فعال در شرکت های دانش بنیان تبریک می گویم و آرزویم آن است که با هم و تلاش مشترک، شاهد شکوفایی هرچه بیشتر این بخش ارزشمند در عرصه ملی و بین المللی باشیم.

صاحب خبر

- ستاره هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات: در دولت، حضور بخش خصوصی در کشورهای مختلف را دنبال می کنیم. همچنین نگاه ویژه ای به دیپلماسی فناوری داریم. یکی از ظرفیت هایی که ما در این حوزه داریم، کمک به شکل گیری زیست بوم فناوری در داخل کشور و در عرصه بین الملل است که در این زمینه، معاونت فناوری و وزارت ارتباطات به صورت مشخص، مأموریت دارد تا شاهد گشایش در این امر باشیم.
- حسین افشین، معاون علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور: توسعه شرکت های دانش بنیان به عنوان موتور محرکه اقتصاد مقاومتی و حمایت از آن ها و همچنین کاهش وابستگی کشور به بازارهای خارجی، ضروری است. این شرکت ها به حوزه های مختلف اقتصادی وارد شده اند و تأثیرات بزرگی بر جای گذاشته اند. هر جایی که بر دانش بنیان ها متمرکز شده و سرمایه گذاری کرده ایم، شاهد رشد شاخص های اقتصادی بوده ایم.
- محمدعلی امینی، مدیر اندیشکده فرهنگ و صنایع خلاق: اکنون سهم اقتصاد خلاق در اقتصاد جهانی حدود ۳ درصد و سهم اشتغال زایی ۶ درصد یا حدود ۲۰۰ میلیون نفر است. متأسفانه هنوز سهم اقتصاد ایران و اشتغال زایی از این محصولات در جهان مشخص نیست، این در حالی است که صنایع خلاق سهم زیادی می توانند در اشتغال زایی داشته باشند و باید راه ورود بیشتر جوانان تحصیل کرده و خلاق به این حوزه آسان شود.